

Главни тужилац хашког суда за злочине ОВК Џек Смит упозорио је да амандмани на Устав Косова, које је предложио председник Косова Хашим Тачи, представљају покушај да се "оконча, или на други начин обезвреди, деловање" тог суда.

Смит је оценио да су амандмани "део шире стратегије за поткопавање суда", у светлу чињенице да је против Тачија пре шест месеци поднео предлог оптужнице због ратних злочина и злочина против човечности на Косову.

Амандмани, који се тичу престанка рада суда за злочине ОВК, по Смиту су "непотребни", јер Устав Косова у садашњем облику "адекватно" регулише мандат Специјализованих већа Косова, како се суд званично зове.

Јасно је из јавних изјава Тачија да је основна намера предложених амандмана покушај

да се оконча, или на други начин обезвреди, деловање Суда и Тужилаштва

"Предложени амандмани имају за циљ да преиспитају или преобликују тај мандат. Јасно је из јавних изјава самог Тачија да је основна намера предложених амандмана покушај да се оконча, или на други начин обезвреди, деловање Суда и Тужилаштва, што је у супротности са међународним обавезама Косова", упозорио је Смит.

Пошто Тачи "није незаинтересована страна", оценио је тужилац, "постоје добри разлози за веровање да су предложени амандмани део шире стратегије за поткопавање суда".

Смитова оцена део је поднеска који је тужилац упутио већу Уставног суда Косова при суду за злочине ОВК, чији је званичан назив Специјализована већа Косова.

Претходно је председница Скупштине Косова Вјоса Османи предлог Тачијевих амандмана, поднетих крајем августа, упутила хашком већу Уставног суда Косова, затраживши оцену њихове уставности.

Амандмани неуставни

Тужилац Смит назначио је да су Тачијеви амандмани "неуставни", будући да је Косово 2014. склопило међународни споразум о Суду са ЕУ, који је обавезујући за Владу Косова и има супремацију над косовским законима.

Тим споразумом предвиђено је да ће се рад Суда "наставити све док Савет ЕУ не обавести Косово да су окончане истраге, као и сви поступци пред судским већима који су из њих проистекли".

Предмет Тачијевих амандмана су два параграфа члана 162 Устава Косова, усвојена 2015. године, која регулишу мандат Суда.

Параграф 13 гласи: "Мандат Специјализованих већа и Канцеларије специјалног тужиоца ће трајати у периоду од пет година, осим ако се обавештење о престанку мандата не да раније у складу са Законом".

Параграф 14 гласи: "У одсуству обавештења о престанку мандата... мандат Специјализованих већа и Канцеларије Специјалног тужиоца ће се наставити до обавештања о завршетку мандата, у складу са Законом... и у консултацији са Владом".

Тужилац Смит предложене амандмане назвао је "непотребним"

По закону, на који се параграфи позивају, престанак рада суда констатује искључиво Савет ЕУ, после консултације с Приштином.

По Тачијевим амандманима, параграф 14 би био избрисан, а параграф 13 био гласио: "Мандат Специјализованих већа и Специјализованог тужилаштва наставиће се све док обавештење о завршетку не упути Савет ЕУ, у консултацији са владом Републике Косово".

Тужилац Смит предложене амандмане назвао је "непотребним", будући да Устав Косова у садашњем облику адекватно одређује временски мандат суда за злочине ОВК.

У складу са обавезама које је Косово преузело споразумом са ЕУ, рад Суда "биће настављен све док Савет ЕУ не обавести Косово да су сви судски поступци проистекли из истрага...окончани", подвукао је Смит.

Тачи сугерише да је мандат већ истекао у августу, а потенцијална последица таквог става је обезвређивање свих свих поступака које су Суд и Тужилаштво од тада предузели

Супротно томе, по тужиоцу, Тачи је, представљајући амандмане у Скупштини Косова, минулог августа, говорио о "продужењу мандата" и "неопходности да буде разјашњен "начин на који ће суд бити затворен".

Тачи тиме "сугерише да је мандат већ истекао у августу", а "потенцијална последица таквог става је обезвређивање свих свих поступака које су Суд и Тужилаштво од тада предузели, а нарочито било каквог потврђивања оптужнице против самог Тачија", упозорио је тужилац Смит.

Од већа Уставног суда Косова у Хагу, Смит је затражио да предлог Тачијевих амандмана прогласи неуставним и да потврди да Устав у садашњем облику већ адекватно регулише мандат Суда.

О предлогу Тачијевих амандмана, на позив већа Уставног суда Косова при суду за злочине ОВК, изјасниће се и шеф европске дипломатије Жозеп Борел и шеф Еулекса Ларс Гунар Вигемарк.

Они су, међутим, затражили да рок за изјашњавање буде продужен до 2. новембра, што је уставно веће одобрило.

(Бета, Н1)